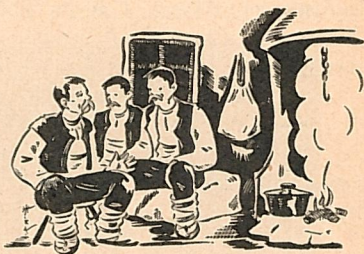

— Караме грънци, — обади се единият. Продаваме ги. Замъняме ги съ храна, где както намъримъ.

— Обичамъ азъ планинцитъ. Обичамъ ги, защото на единъ планинецъ дължа всичко, що имамъ. Ротенъ командиръ ми бѣше. Цѣла Добруджа пребродихъ съ него. Като баща се носѣше съ войниците. Когато ни поведѣше въ бой, не мислѣхме за смъртта. „Момчета, смъртта бѣга отъ ония, които се не боятъ отъ нея!“ често казваше той. И думитъ му бѣха прави. Колко боеве водихме изъ Добруджа и пакъ, слава Богу, оцѣлѣхме. Еднѣжъ ни нападна руска кавалерия. Врѣхлетъ върху насъ като хала. А ние бѣхме малко. Една рота войници пазѣхме цѣлата наша конна дивизия, която си почиваше задъ насъ въ едно село. Рота пехота — срещу цѣлъ полкъ кавалеристи. И ги разбихме. Господъ му помогна на нашия поручикъ. Всички ни наградиха съ ордени. Него произведоха въ чинъ капитанъ за бойно отличие...

Като стигнахме долния Дунавъ, заловихме се да укрепяваме брѣга му. Казаха, че следъ това ще почнатъ отпуски. Работѣхме само нощемъ — да ни не вижда неприятелътъ! Ротниятъ отмѣри всѣкому работа и рече: — Кой кога свърши, да отива да спи! Че като се почна едно надпреварване. За нѣколко седмици нашата рота първа укрепи участъка си. Направихме множество подземни, бетонирани галерии и незабелязани входи до тѣхъ за предпазване отъ артилерийскитъ снаряди. Широка рѣка ни пазѣше отъ ненадейни пехотински нападения. Следъ това почна безгриженъ животъ. Станахме ученици. Ротниятъ ни бѣше учителъ. Разказваше ни, четѣше ни. Колко много и колко полезни нѣща научихме отъ него! Единъ день каза: — При тая рѣка и при тая укрепена позиция азъ мога да браня участъка си само съ половината отъ васъ. На другитъ — добъръ пжтъ! И започнаха отпуски. Почнаха да пращатъ назадъ войници и да се подготвятъ за разни работи. Мене ротниятъ изпрати да се науча да поправямъ парни котли, та като дойде вършитба, да поправямъ повредени вършачки. — Запомни, каза ми той, добре, че, ако усвоишъ, както трѣбва, тоя занаятъ, ще бждешъ полезенъ и на отечеството си, и на себе си.

Така и стана. Свърши се войната. Азъ се върнахъ последенъ сиромасъ, какъвто бѣхъ и преди почването ѝ. Но имахъ вече единъ занаятъ. Никой въ нашата околия не можеше да поправя котлитъ на вършачкитъ. Викаха все мене. Спечелихъ доста пари. Станахъ съдружникъ въ една вършачка. По-късно си купихъ самъ такава. Закипѣ работа. Изтекоха години. Сега имамъ 70 декара земя, американско лозе, вършачка, съдружникъ съмъ въ една фабрика за растителни масла. Имамъ си домъ и дворно мѣс-